

Vår dato
10.10 .2023

Vår referanse

Vår saksbehandler
Bård Jordfald tlf: 93657369

Deres dato

Deres referanse

Fellesforbundets innspill til arbeidet med ny langtidsplan for forsvarssektoren

Det vises til forbundssekretær Hege Espe sitt innlegg om standardiserte fartøy og sivilt ansatte sin plass og rolle innenfor totalforsvarskonseptet, som ble holdt under dialogmøtet den 10.10 2023.

Standardiserte fartøy:

- Det er stort behov for nyinvesteringer innenfor Sjøforsvarets overflatestruktur. Dersom erstatninger for dagens flåte skal komme på plass før eksisterende fartøy er over sin levetid, må beslutninger om videre utvikling fattes snarest.
- For komme i gang med en miljøvennlig, kostnadseffektiv og mer driftseffektiv flåte må det snarest iverksettes **en pilot** for standardiserte fartøy. Sivil skipsdesign kombinert med fleksible militære oppdragspakker, vil gi betydelige kostnadsbesparelser sammenliknet med tradisjonell militær skreddersøm. Enkelt utskiftbare oppdragsmoduler og omfattende bruk av ubemannede farkoster muliggjør rask endring av operative roller.
- **Et pilotprosjekt** for standardiserte fartøyer, vil gi svar på hvilke sivile teknologier som kan anvendes for militær bruk, før man går over til serieproduksjon. Grunnet lange ledetider bør prosessen med bygging av et pilotfartøy skje allerede i 2024.
- Flere alliert land er i planleggingsfasen for bygging og innfasing av nye fartøyer; det er viktig at norsk maritimt næringsliv får et forsprang, og dermed økte mulighetene for eksport. Norske verft er en sentral del av vår sikkerhetspolitiske infrastruktur og de har kapasitet og kompetanse til bygge standardiserte fartøy både for Norge og eksport.
- Konsekvensene av å ikke forsere bygging av standardfartøyer, vil begrense vår evne til å utøve suverenitet i havområdene, redusere eksportmulighetene, svekke beredskapen, samt gi tap av kompetanse og arbeidsplasser i norske kystkommuner.

Sivilt ansatte og totalforsvarskonseptet.

- **Forsvaret må ha tilstrekkelige** egne logistikk og vedlikeholdskapasiteter som kan understøtte ordinær drift og operasjoner i fredstid, nasjonalt og internasjonalt. Grunnbemanningen ved forsvarsets egne verksteder og logistikksystemer må derfor tilpasses gjeldende materiellstruktur og operative virksomhet.
- Sivilt ansatte er en ressurs som møter forsvarsets behov på flere områder, og har vist sin relevans også ved militære oppdrag utenlands over tid. Denne kapasiteten kan anerkjennes bedre og

Vår dato
10.10 .2023

Vår referanse
23/559-3/FF-008 LIE1

styrkes, og vil være en naturlig del av kompetanseryggraden i totalforsvaret. Bruk av eksterne må derfor fungere som en forsterkning av forsvarets egne vedlikeholdskapasiteter, og ikke som en erstatning for denne.

- **Understøttelse av Forsvarets aktivitet og operasjoner** vil i mange tilfeller ligge over terskelen for «direkte deltakelse» etter folkerettens definisjoner, hvor sivile da vil kunne miste sin angrepsimmunitet i krig. Det vil derfor være nødvendig at personell som skal støtte Forsvaret inngår i forsvarets styrkestruktur ved mobilisering, slik at deres rettigheter ivaretas under Genève-konvensjonene. Dette gjelder særlig forsvarets egne sivilt ansatte, som har en arbeidsplikt ved krise/ krig.
- Reell understøttelse av Forsvaret i en mobiliseringssituasjon, fordrer derfor at dette ligger på nasjonale aktører slik at staten innehar kontroll og ansvar for disse kapasitetene, noe som vanskelig kan la seg gjøre dersom de tilhører utenlandsk industri.
- **En strategisk partner for Forsvaret** må kunne utøve sin rolle også ved krise/ krig. Gjennom statens rolle i eierskapet av norsk forsvarsindustri, fremstår det naturlig at ekstern støtte av forsvarets kapasiteter sorteres under denne. All supplerende industriell understøttelse av forsvarets materiell og våpensystemer bør derfor gjennomføres i regi av norsk forsvarsindustri.
- Med bakgrunn i dette er det nødvendig med et krav ved materiellanskaffelser fra utenlandske leverandører at materiellet kan driftes i og av egne nasjonale kapasiteter, i en løsning fundamentert på forsvarsindustrien og Forsvaret selv. Materiell som ikke kan vedlikeholdes og driftes av nasjonale kapasiteter i en krigssituasjon, vil ha svært begrenset relevans for Forsvaret.
- **Sikkerhetssituasjonen i Europa** understreker behovet for en tettere knytning mellom forsvarsindustrien og Forsvaret. Det er derfor naturlig norsk forsvarsindustri inntar rollen som helhetlig logistikkleverandør, reservedels- kontaktpunkt mot internasjonal forsvarsindustri, og med dette kan understøtte forsvarets egne kapasiteter både innen luft-, sjø- og landdomenet.

Forsvarsindustrien kan med en slik løsning sikres forutsigbarhet i et langtidsperspektiv.

Med vennlig hilsen
Fellesforbundet

Bård Jordfald
(sign.)

Dette brevet er elektronisk godkjent i Fellesforbundet og har derfor ingen signatur